

Instrukcja opracowywania słów kluczowych w bazie danych BazTech

Oprac. Hanna Celoch, Ewa Kicińska, Maria Mikińska

Ver. 2 z dnia 8 stycznia 2015 r., ver. 3 z dnia 8 września 2017 r.

Spis treści

Wprowadzenie	2
Zasady ogólne	2
Konstrukcja słów kluczowych	3
Stosowanie liczby pojedynczej i liczby mnogiej	3
Stosowanie znaków interpunkcyjnych, znaków i symboli matematycznych, liter greckich oraz wyrażeń w górnym i dolnym indeksie	4
Stosowanie terminów obcojęzycznych w słowniku polskim	7
Nazwy własne w słowach kluczowych	8
Nazwy organizacji, instytucji i stowarzyszeń	8
Nazwy konferencji, targów i wystaw	9
Nazwy geograficzne	9
Nazwy osób i postaci historycznych	10
Nazwy wydarzeń historycznych	10
Stosowanie dat i oznaczeń chronologicznych	11
Stosowanie oznaczenia norm	11
Korygowanie błędnie skonstruowanych słów kluczowych	12
1) Dzielenie słów kluczowych wielotematycznych i zbyt rozbudowanych	12
2) Dzielenie słów kluczowych zawierających akronim (skrót nazwy) i jego rozwiązanie	12
3) Dzielenie słów kluczowych zawierających: termin i jego synonim, termin i dopowiedzenie, uszczegółowienie lub uogólnienie w tym samym języku	13
Dzielenie słów kluczowych zawierających: termin i jego synonim, termin i dopowiedzenie, uszczegółowienie lub uogólnienie w różnych językach	13
Zamiana haseł tematycznych na słowa kluczowe	14

Wprowadzenie

Słowa kluczowe („keywords”) to jedno-, dwu-, ewentualnie trzywyrazowe hasła wykorzystywane w procesie wyszukiwania informacji we wszelkiego rodzaju bazach danych. Są wyrażeniami z języka naturalnego. Powinny być tak utworzone, aby celnie charakteryzowały opisywaną treść, umożliwiały przeszukiwanie zawartości bazy według tematu publikacji bez znajomości autora i tytułu.

Sformułowane w niniejszej instrukcji zasady mają być pomocne przy weryfikacji słów kluczowych podanych przez autorów. Jeśli spełniają określone niniejszą instrukcją wymogi – umieszczamy je w rekordzie, jeśli odbiegają od tych wymagań – poprawiamy z wielką ostrożnością według określonych poniżej zasad, pamiętając, że zmiana formy słowa kluczowego może zmienić intencję autora artykułu, a nawet zafałszować treść tekstu.

Jeśli w oryginale **brak słów kluczowych – tworzymy je samodzielnie, w minimum jednym języku**, przy czym:

- do artykułów w języku polskim - przynajmniej w języku polskim,
- do artykułów w języku angielskim - przynajmniej w języku angielskim,
- do artykułów w innym języku - przynajmniej w języku polskim LUB angielskim,

Zaleca się dodawanie własnych słów kluczowych w liczbie nie mniejszej niż trzy.

Wszystkie zamieszczone w instrukcji przykłady zaczerpnięto ze słownika słów kluczowych BazTech.

Zasady ogólne

- Jedno słowo kluczowe powinno dotyczyć **jednego tematu lub zagadnienia**. Słowa kluczowe, obejmujące dwa lub więcej zagadnień, rozbijamy na słowa pojedyncze.
- Tworząc słowa kluczowe należy **unikać sformułowań o bardzo szerokim spektrum znaczeniowym**, aby w przeszukiwaniu bazy nie otrzymywać nieprecyzyjnych wyników.
- Słowa kluczowe należy tworzyć wg reguł gramatycznych i ortograficznych danego języka, **w formie rzeczowników lub fraz rzeczownikowych**. Ograniczamy do minimum stosowanie znaków interpunkcyjnych
- Należy stosować słowa jednoznaczne, unikać słów nieprecyzyjnych i o bardzo szerokim znaczeniu. Nie należy stosować określeń wartościujących (wybitny fizyk, jedyny egzemplarz, największa wystawa).
- Nie należy tworzyć słów kluczowych wyłącznie na podstawie tytułu. **Słowa kluczowe powinny odzwierciedlać treść dokumentu, a nie tylko jego tytuł.**
- Zaleca się tworzenie słów kluczowych **w pierwszym przypadku liczby pojedynczej**. Liczbę mnogą rzeczowników stosujemy wówczas, kiedy ich forma w liczbie pojedynczej jest niepoprawna lub stosowana bardzo rzadko.
- **Nie należy mylić słów kluczowych z hasłami przedmiotowymi**. Hasło przedmiotowe proste – składające się tylko z tematu np. fizyka, chemia, literatura, może być jednocześnie słowem kluczowym, ale hasło przedmiotowe rozwinięte – składające się z tematu i określnika/określników, zbudowane według schematu: temat myślnik określnik nie może pełnić funkcji słowa kluczowego.
- Jeśli słowo kluczowe nie jest nazwą własną, piszemy je **małą literą**.
- Nie należy umieszczać w jednym słowie kluczowym **akronimu i jego rozwiązania** ani też **słowa głównego i jego synonimu, dopowiedzenia lub tłumaczenia**. Tworzymy z nich kilka słów kluczowych.
- W słowach kluczowych polskich dopuszcza się **użycie wyrażenń zapożyczonych z języków obcych**, jeśli nie mają odpowiedników w języku polskim lub jeśli są od nich bardziej rozpowszechnione.
- Terminy angielskie w pisowni amerykańskiej zamieniamy na **pisownię brytyjską** np. fiber (US)

zamieniamy na fibre (GB) ; center (US) na centre (GB) ; defense (US) na defence (GB).

- Słowa kluczowe w języku angielskim zapisujemy **bez rodzajników (the, a, an)**.
- W nazwach osobowych **na pierwszym miejscu stawiamy nazwisko, a następnie imię (imiona)**, bez przecinka po nazwisku.
- W wyrazach typowych stosujemy **skrót** : wiek - w., połowa - poł., część - cz.
- Mając do wyboru kilka słów bliskoznacznych należy wybrać termin zaproponowany przez autora lub najczęściej stosowany w bazie.

Konstrukcja słów kluczowych

Słowa kluczowe należy podawać w formie rzeczowników lub fraz rzeczownikowych w szyku:

1) rzeczownik w mianowniku liczby pojedynczej (kto? co?), np.

dachówka
magazynowanie
taksonometria

Funkcje słów kluczowych mogą pełnić symbole, nazwy pierwiastków i związków chemicznych, np.

Zn
H₂O
1,2-dibromoetan
3D CAM

2) rzeczownik lub fraza rzeczownikowa w mianowniku (kto? co?) + rzeczownik lub fraza rzeczownikowa w dopełniaczu (kogo? czego?), np.

akcelerator cząstek
wzbogacanie metanu
wymiana konstrukcji dachu

3) rzeczownik w mianowniku (kto? co?) + przymiotnik (jaki? jaka? jakie? który która? które? czyj? czyja? czyje?), np.

wzór chemiczny
pojazd kierowany automatycznie
polietylen małej gęstości

W przypadku, gdy przymiotnik określający rzeczownik jest stosowany powszechnie na początku wyrażenia należy stosować konstrukcję przymiotnik + rzeczownik lub fraza rzeczownikowa, np.

czarna dziura
miękkie kwasowanie
brakujące dane

Stosowanie liczby pojedynczej i liczby mnogiej

Zasadniczo słowa kluczowe należy tworzyć w liczbie pojedynczej. Liczbę mnogą stosujemy kiedy rzeczownik nie ma liczby pojedynczej, bądź jego forma w liczbie pojedynczej jest niepoprawna, np.

okulary rentgenowskie
drzwi antywłamaniowe

Dopuszcza się tworzenie słów kluczowych w liczbie mnogiej, jeśli są stosowane równie często lub zdecydowanie częściej niż ich odpowiedniki w liczbie pojedynczej. W sytuacji gdy sformułowanie w liczbie pojedynczej jest niezgodne z powszechnie stosowaną praktyką (prace wykopaliskowe, a nie praca wykopaliskowa, białka, a nie biało) lub zastosowanie liczby pojedynczej zmienia sens słowa kluczowego (srebra – wyroby srebrne; srebro – metal) posługujemy się liczbą mnogą.

Przykład	Właściwy wybór
inteligentny system transportu (23)	inteligentne systemy transportowe
inteligentne systemy transportowe (49)	
regulacja prawna (20)	regulacje prawne
regulacje prawne (87)	
związek siarki (0)	związki siarki
związki siarki (24)	

Stosowanie znaków interpunkcyjnych, znaków i symboli matematycznych, liter greckich oraz wyrażeń w górnym i dolnym indeksie

Zasadniczo w słowach kluczowych nie stosujemy znaków interpunkcyjnych, symboli i znaków matematycznych oraz wyrażeń w indeksie dolnym i górnym. Nie dotyczy to słów kluczowych będących oznaczeniami technicznymi, chemicznymi, normatywnymi, prawnymi, formułami matematycznymi i nazwami programów w językach informatycznych. Tego rodzaju wyrażenia umieszczamy w słowniku w oryginalnej formie, np.:

laser Nd:YAG

Dyrektywa 2001/16/WE

1,4-bis (3-aminopropyl)-piperazyny

IEEE 802.11b

Znaki interpunkcyjne – nawias, cudzysłów

Nie stosujemy na początku słowa kluczowego, gdyż zaburzają kolejność wyrażeń w słowniku – są szeregowane na początku słownika poza właściwym ciągiem alfabetycznym.

Terminy wymagające korekty	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
"błąd gruby"	błąd gruby	thick error
(bio)degradacja	biodegradacja	biodegradation

Znaki interpunkcyjne – myślnik

Nie używamy myślników, w większości przypadków słowa kluczowe z myślnikiem, które nie są numerami norm, związkami chemicznymi lub akronimami programów informatycznych są błędnie skonstruowane i powinny zostać przez redaktora poprawione.

Terminy wymagające korekty	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
"brownfields" – ugory przemysłowe	ugór przemysłowy	brownfield
koagulanty - PIX	koagulanty PIX	coagulants PIX
atmosfera - zanieczyszczenie	zanieczyszczenie atmosfery	atmospheric pollution
Andrychów – Karpaty Zachodnie	Andrychów Karpaty Zachodnie	Andrychów Western Carpathians

Znaki interpunkcyjne – łącznik		
W wyrażeniach z łącznikiem nie stosujemy spacji.		
Terminy wymagające korekty	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
charakterystyka prądowo - napięciowa	charakterystyka prądowo-napięciowa	current-voltage characteristics
interferometr Fabry'ego - Perot'a	interferometr Fabry'ego-Perot'a	Fabry-Perot interferometer
Dzieduszyce - Stanowice(blok Gorzowa)	Dzieduszyce-Stanowice Gorzów	Dzieduszyce-Stanowice Gorzów
charakterystyka I - V	charakterystyka I-V	I-V characteristic
1 -chloro-1-nitropropan	1-chloro-1-nitropropan	1-chloro-1-nitropropan
Tam gdzie jest to możliwe rezygnujemy z użycia łącznika w słowie kluczowym. O wyborze decyduje popularność wykorzystania danego sformułowania w bazie BazTech.		
Terminy wymagające korekty	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
auto-kalibracja	autokalibracja	self calibration
eko-etykietowanie	ekoetykietowanie	ecolabeling

Znaki interpunkcyjne – ukośnik		
Kiedy w konstrukcji językowej <i>Słowo Ukośnik Słowo</i> linia ukośna zastępuje spójniki – i, oraz, lub – to z tak sformułowanego wyrażenia tworzymy słowa pojedyncze.		
Terminy wymagające korekty	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
chromowanie/tytanowanie dyfuzyjne	chromowanie dyfuzyjne tytanowanie dyfuzyjne	diffusion chromizing diffusion titanizing
centralizacja/koncentracja funkcji	centralizacja funkcji koncentracja funkcji	centralization of functions concentration of functions
Jeśli w konstrukcji językowej <i>Słowo Ukośnik Słowo</i> linia ukośna zastępuje łącznik (-), to w tak sformułowanym wyrażeniu zamieniamy ukośnik na łącznik bez tworzenia pojedynczych słów.		
Terminy wymagające korekty	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
system kontroli wersja / weryfikacja	system kontroli wersja-weryfikacja	version-revision control system
analiza amplitudowo/częstotliwościowa	analiza amplitudowo-częstotliwościowa	amplitude-frequency analysis
Nie zmieniamy funkcji ukośnika w słowach kluczowych zawierających: elementy oznaczenia technicznego, matematycznego, informatycznego, chemicznego, normatywnego, czy prawnego. Nie stosujemy spacji.		
Terminy wymagające korekty	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
ISO / IEC 27001	ISO/IEC 27001	ISO/IEC 27001
spektrometria UV / VIS	spektrometria UV/VIS	UV/VIS spectrometry

przetwornik AC / DC	przetwornik AC/DC	AC/DC converter
---------------------	-------------------	-----------------

Znaki interpunkcyjne – dwukropek, przecinek

W słowach kluczowych nie mogą pełnić funkcji znaków piśmienniczych, po których następuje wyliczanie. Eliminujemy je dzieląc słowa kluczowe na elementy składowe.

Terminy wymagające korekty	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
fazy: FeAl, Fe3Al	faza FeAl faza Fe3Al	FeAl phase Fe3Al phase
herbaty czarne, zielone	herbata czarna herbata zielona	black tea green tea
W pozostałych sformułowaniach funkcji dwukropka i przecinka nie zmieniamy.		
Terminy, które pozostają w oryginalnej formie (w jęz. polskim)	Terminy, które pozostają w oryginalnej formie (w jęz. angielskim)	
1,4-butanodiol	1,4-butanediol	
warstwy a-SiNx:H	a-SiNx:H layers	

Znaki interpunkcyjne - kropka

W słowach kluczowych stosujemy kropkę (zachowujemy oryginalną formę wyrażenia nadaną przez autora tekstu), jeśli jest elementem oznaczenia technicznego, matematycznego, informatycznego, chemicznego, normatywnego czy prawnego.

Terminy, które pozostają w oryginalnej formie	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
ADO.NET	ADO.NET	ADO.NET
poliamid 6.6	poliamid 6.6	polyamide 6.6
norma ASME B31.8S	ASME B31.8S norma ASME	ASME B31.8S ASME standard
Nie należy tworzyć w słowie kluczowym liczebników porządkowych przy użyciu kropki.		
Terminy wymagające korekty	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
napięcie 3. harmonicznej	trzecia harmoniczna napięcia	third harmonic of current
132. Seminarium MCB	Międzynarodowe Centrum Biocybernetyki Seminarium MCB	ICB Seminar
6.Program Ramowy Unii Europejskiej	Program Ramowy Unii Europejskiej	European Research Framework
Kropkę należy stosować w powszechnie używanych skrótach.		
Terminy wymagające korekty	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
delta Wisły XVII wiek	delta Wisły XVII w.	17th century Vistula river delta
Rudki koło Kielc	Rudki k. Kielc	Rudki near Kielce

Tworząc hasło osobowe używamy kropki przy inicjale imienia, jeśli nie znamy jego rozwiązania		
Terminy wymagające korekty	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
A. Lerue	Lerue A.	Lerue A.
Barlier, C.	Barlier C.	Barlier C.

Symbole i znaki w związkach chemicznych		
Zachowujemy pisownię oryginału, ale w nazwach związków nie stosujemy wersalików, spacji oraz wyrażeń w indeksie górnym i dolnym.		
Przykład	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
1,2,4,5-TETROXANE	1,2,4,5-tetroxane	1,2,4,5-tetroxane
SnO ₂	SnO2	SnO2
¹³⁷ Cs	137Cs	137Cs

Znaki matematyczne i symbole		
W słowach kluczowych zawierających w treści nazwy programów lub terminy matematyczne możemy korygować błędy (zmieniać kolejność wyrażeń, rezygnować z interpunkcji) tylko po zasięgnięciu opinii specjalisty z danej dziedziny.		
Nie zaleca się używania jako pierwszego znaku w słowie kluczowym. Takie wyrażenia powinno się poprawić, ponieważ wpisanie symbolu wyszukiwarki bazy BazTech jest aktualnie bardzo trudne.		
Przykład	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
π - base	podstawa π	base π
język C++	język C++	C++ language
DAB+	DAB+	DAB+
α-sieci	sieci α	nets α
δ-Al2O3	Al2O3-δ	Al2O3-δ

Stosowanie terminów obcojęzycznych w słowniku polskim

Jeśli wśród słów kluczowych polskich, przy konkretnym artykule, jest termin w języku angielskim lub innym, dodajemy go do słownika polskiego pod warunkiem, że nie jest to ewidentny błąd autora tekstu.

Przykład	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
CAM	CAM	CAM
CAD Solid Edge	CAD Solid Edge	CCA Solid Edge
AS9000 – Aerospace Basic Quality System	AS9000 Aerospace Basic Quality System	AS9000 Aerospace Basic Quality System

Często w języku polskim używa się terminów obcych, zapożyczonych np. z języka angielskiego. Jeśli terminy są używane równie często jak ich polskie tłumaczenie, to umieszczamy w słowniku. Dodanie polskiego tłumaczenia jako terminu uzupełniającego nie jest błędem.

Przykład	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
CAD	CAD projektowanie wspomagane komputerowo	CAD computer aided design
GPS	GPS	GPS
marketing	marketing	marketing
public relations	public relations	public relations

Wśród słów kluczowy tworzonych przez autorów artykułów napotykamy terminy łacińskie np. nazwy botaniczne roślin. Jeśli znajdziemy w treści artykułu lub streszczeniu tłumaczenie tego sformułowania na język polski lub angielski dodajemy termin łaciński i jego tłumaczenie do odpowiednich słowników. Jeśli go nie ma, poprzestajemy na wpisaniu do odpowiedniego słownika terminu łacińskiego. Oczywiście redaktor artykułu zawsze może zajrzeć do słownika lub Internetu i pojęcie uzupełnić.

Przykład	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
trzcinnik piaskowy (<i>Calamagrostis epigejos</i> {termin łac.})	trzcinnik piaskowy <i>Calamagrostis epigejos</i> L.	<i>Calamagrostis epigejos</i> L.
<i>Miscanthus sinensis</i> {termin łac.}	miskant chiński <i>Miscanthus sinensis</i>	<i>Miscanthus sinensis</i>
<i>Miscanthus giganteus</i> {termin łac.}	<i>Miscanthus giganteus</i>	<i>Miscanthus giganteus</i>

Nazwy własne w słowach kluczowych

Nazwy organizacji, instytucji i stowarzyszeń

Nazwy organizacji, instytucji i stowarzyszeń należy wprowadzać w pełnym brzmieniu, z wyjątkiem akronimów, które są bardziej rozpowszechnione niż pełne nazwy np. NATO, IRA, UNESCO, ONZ, ale Europejska Agencja Kosmiczna, European Space Agency, Amerykańskie Siły Powietrzne, United States Air Force. W nazwach własnych piszemy wielkimi literami wszystkie wyrazy prócz przyimków i spójników.

Przykład	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
NATO	NATO	NATO
UE	Unia Europejska	European Union
Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy	Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy	European Agency of Safety and Health at Work

Nazwy uczelni, katedr, wydziałów, instytutów i innych placówek podajemy w formie zastosowanej przez autora uzupełniając jedynie nazwy katedr, wydziałów i instytutów o nazwy jednostek macierzystych, jeśli autor ich nie uwzględnił.

Przykład	Poprawny termin
Katedra Spawalnictwa	Katedra Spawalnictwa Politechniki Warszawskiej
Wydział Ceramiki	Wydział Ceramiki AGH
Komitet Automatyki Elektroenergetycznej	Komitet Automatyki Elektroenergetycznej SEP

Nazwy konferencji, targów i wystaw

Oficjalne nazwy konferencji, targów i wystaw mogą pełnić rolę słów kluczowych. Nazwy własne imprez międzynarodowych lub krajowych, którym organizatorzy chcą nadać specjalny tytuł np. Wielki Festyn Fizyczny piszemy wielkimi literami, oprócz przyimków i spójników. Nie używamy pełnej nazwy przedsięwzięcia/imprezy i jej akronimu w jednym słowie kluczowym. Nazwy potoczne targów, konferencji i wystaw oraz innych imprez piszemy małymi literami np. targi handlowe, seminarium naukowe, konferencja logistyczna. Nie podajemy w słowie kluczowym daty odbycia imprezy i nie wprowadzamy daty/dat jako odrębnego słowa kluczowego. Nie podajemy numeru kolejnego imprezy ponieważ wszystkie te dopowiedzenia powodują rozmnażanie terminów w słowniku.

Przykład	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
11 Konferencja i Wystawa Europejskiego Towarzystwa Ceramicznego	Konferencja i Wystawa Europejskiego Towarzystwa Ceramicznego	Conference and Exhibition of the European Ceramic Society
Światowa Konferencja Radiokomunikacyjna 2012 (WRC-12)	Światowa Konferencja Radiokomunikacyjna WRC-12	World Radiocommunication Conference WRC 12
Targi POLEKO targi Poleko Targi POLEKO 2000 Targi Poleko 2002 targi Poleko 2004	Targi POLEKO POLEKO	POLEKO Fairs POLEKO
Konferencja Naukowa	konferencja naukowa	scientific conference

Nazwy geograficzne

Nazwy geograficzne zapisujemy w formie ogólnie przyjętej i funkcjonującej w danym języku. W języku polskim na ogół są to nazwy regionu z przymiotnikiem, np. Śląsk Cieszyński, Dolny Śląsk, Górny Śląsk, Polska Wschodnia. Wielką literą powinny być także zapisywane nazwy obszarów geograficzno-kulturowych, np. Wschód (Azja lub kraje dawnego bloku komunistycznego) czy Zachód (kraje zachodniej Europy i Ameryki Północnej) — w przeciwieństwie do wyrazów wschód, zachód itd., które są pospolitymi nazwami stron świata. Określenia typu morze, zatoka, kanał są pisane wielką literą jeśli pozostała część nazwy nie występuje samodzielnie, np.: Pustynia Błędowska, Cieśnina Beringa, ale pustynia Sahara, cieśnina Bosfor. W przypadku nazwy niejednoznacznej stosujemy dopowiedzenie: Wisła miasto, Nysa rzeka. Nie używamy skrótów w nazwach geograficznych.

Przykład	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
woj. zachodniopomorskie	województwo zachodniopomorskie	Zachodniopomorskie Province

Województwo Opolskie	województwo opolskie	Opolskie Province
Wisła i San	Wisła rzeka San rzeka	Vistula river San river
region kielecki Gór Świętokrzyskich	region kielecki Góry Świętokrzyskie	Kielce region Holy Cross Mountains
Region Morza Bałtyckiego	Morze Bałtyckie region	Baltic Sea region
Bliski Wschód	Bliski Wschód	Middle East

Nazwy osób i postaci historycznych

W nazwach osobowych na pierwszym miejscu należy stawiać nazwisko, a następnie imię (imiona), bez przecinka po nazwisku. W słowach kluczowych odnoszących się do osób i postaci historycznych stosujemy oryginalną pisownię nazwiska we właściwym języku. Nie podajemy lat życia osoby ani nie dodajemy stopni naukowych. W nazwiskach rosyjskich otczestwo (imię ojcowskie) stawiamy na drugim miejscu po imieniu /imionach. Wyjątek stanowią nazwy papieży oraz monarchów, które są podawane w formie oficjalnej nadanej na czas sprawowania funkcji np. Jan Paweł II.

Przykład	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
Aulich, Witold	Aulich Witold	Aulich Witold
Anders Władysław (1892-1970)	Anders Władysław	Anders Władysław
Profesor Marian Madejski	Madejski Marian	Madejski Marian
Aleksander Stefanowicz Popow	Popow Aleksander Stefanowicz	Popow Aleksander Stefanowicz
Newton	Newton Izaak	Newton Izaak
LEONARDO DA VINCI	Leonardo da Vinci	Leonardo da Vinci
Copernicus, Nicolaus	Kopernik Mikołaj Copernicus Nicolaus	Copernicus Nicolaus

Nazwy wydarzeń historycznych

W słowach kluczowych odnoszących się do wydarzeń historycznych (wojny, konflikty międzynarodowe, traktaty, porozumienia) terminy zapisujemy według powszechnie stosowanych nazw ujednoczonych.

Przykład	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
II wojna światowa	II wojna światowa	World War II
II Wojna Światowa		
druga wojna światowa		
Druga Wojna Światowa		
wojna 1939-1945		
traktat lizboński	traktat lizboński	Treaty of Lisbon

Traktat lizboński		
Traktat Lizboński		

Stosowanie dat i oznaczeń chronologicznych

Słowa kluczowe **określające daty** należy podawać w postaci cyfr arabskich – ograniczamy ich używanie, tworząc je tylko w wyjątkowych przypadkach. Oznaczenia stuleci w języku polskim piszemy cyframi rzymskimi a w języku angielskim cyframi arabskimi, należy je rozbijać: nie używać łącznie XIX-XX w. ale XIX w., XX w. Nie należy stosować dat związanych tylko z jednym zdarzeniem, publikacją, nagrodą itp. Wyjątek można zastosować do wyraźnych okresów historycznych np. 1789-1815, 1918-1939.

Terminy wymagające korekty	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
architektura i urbanistyka XX wieku	architektura XX w. urbanistyka XX w.	architecture of 20th century town planning of 20th century
architektura XIX/XX wieku	architektura XIX w. architektura XX w.	architecture of 19th century architecture of 20th century
historia kartografii XVI w.	historia kartografii	history of cartography
historia matematyki Polskiej po 1945	historia matematyki polskiej	history of Polish mathematics
historia Polski 1918-1939	historia Polski 1918-1939	history of Poland 1918-1939
wojna w Czechenii 1994-1996	wojna w Czechenii 1994-1996	war in Chechnya 1994-1996
Prawo lotnicze z 2002 r.	prawo lotnicze	air law
1903 Physics Nobel Prize	Nagroda Nobla z fizyki	Physics Nobel Prize
Nagroda Nobla z chemii 1908	Nagroda Nobla z chemii	Chemistry Nobel Prize
1906 death of Pierre Curie	Curie Pierre	Curie Pierre
marriage of Maria Skłodowska and Pierre Curie 1985	Skłodowska-Curie Maria Curie Pierre	Skłodowska-Curie Maria Curie Pierre

Stosowanie oznaczenia norm

Oznaczenia norm technicznych należy wpisać w słowie kluczowym podając jej numer i utworzyć drugie słowo kluczowe definiujące rodzaj normy.

Przykład	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
norma ISO 9001	ISO 9001 norma międzynarodowa	ISO 9001 international standard
norma EN11272	EN 11272 norma europejska	EN 11272 European standard
norma oświetleniowa	norma oświetleniowa	lighting standard

Korygowanie błędnie skonstruowanych słów kluczowych

1) Dzielenie słów kluczowych wielotematycznych i zbyt rozbudowanych

Jedno słowo kluczowe powinno dotyczyć jednego tematu lub zagadnienia. Ze słów wielotematycznych tworzymy słowa pojedyncze – jednotematyczne.

Możliwych wariantów słów kluczowych utworzonych z jednego wyrażenia złożonego jest bardzo wiele.

W przypadku sformułowania *kinematyka manipulatorów robotów przemysłowych* możemy zastosować następujące terminy: *robot; robot przemysłowy; kinematyka manipulatora; kinematyka robota; kinematyka robotów; kinematyka robotów przemysłowych; manipulator; manipulator robota; manipulator robota przemysłowego; manipulator przemysłowy; manipulator robotyczny; manipulatory robotów.*

Analogicznie dla języka angielskiego możemy utworzyć: *robot; industrial robot; manipulator; manipulator kinematics; kinematic robot; kinematics of robot; manipulator robots; robot kinematics; robot manipulator; robot manipulators.*

Zaleca się daleko posuniętą ostrożność przy tworzeniu własnych słów kluczowych - ponieważ język słów kluczowych dopuszcza terminy wielowyrzowe, które użyte w różnym kontekście będą miały różne znaczenia.

Wskazane jest pobieranie słów kluczowych ze słownika BazTech , w przypadku wielu różnych wersji – wybranie tej, która ma najwięcej wystąpień.

Poniższa tabelka zawiera przykłady poprawnie sformułowanych słów kluczowych:

Przykład	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
administracja polska i niemiecka	administracja polska administracja niemiecka	Polish administration German administration
absolwenci Studium Oficerskiego	Studium Oficerskie absolwent	Commissioning Course graduate
nisko, wysoko i gigacyklowe zmęczenie	zmęczenie niskocyklowe zmęczenie wysokocyklowe zmęczenie gigacyklowe	low-cycle fatigue high-cycle fatigue giga-cycle fatigue
absorpcja/ desorpcja wodoru	absorpcja wodoru desorpcja wodoru	hydrogen absorption hydrogen desorption
analiza dokładności lokalizowania terminala ruchomego w sieci komórkowej	sieć komórkowa terminal ruchomy lokalizowanie terminala ruchomego analiza dokładności	cellular network mobile station mobile station location accuracy analysis
jedno- i dwufazowe układy	układy jednofazowe układy dwufazowe	

2) Dzielenie słów kluczowych zawierających akronim (skrót nazwy) i jego rozwiązanie

Słowa kluczowe zawierające akronim i jego rozwiązanie dzielimy na dwa lub więcej słów, pamiętając o zasadzie przypisania terminów w jęz. polskim do słownika języka polskiego a terminów anglojęzycznych do słownika angielskiego.

Przykład	Poprawny termin
Metoda Elementów Skończonych (MES)	metoda elementów skończonych MES
FEM (Finite Element Method)	finite element method FEM

Rozwiązania akronimów, które nie są nazwami własnymi organizacji, instytucji i stowarzyszeń, ale np. nazwami metod badawczych, piszemy małymi literami zarówno w wersji polskiej jak i angielskiej, np.:

FEM – finite element method, MES – metoda elementów skończonych

ale: UE – Unia Europejska, EU – European Union

3) Dzielenie słów kluczowych zawierających: termin i jego synonim, termin i dopowiedzenie, uszczegółowienie lub uogólnienie w tym samym języku

Jeśli w jednym słowie kluczowym znajduje się termin i jego synonim, termin i dopowiedzenie, uszczegółowienie albo uogólnienie albo, w przypadku pierwiastków i związków chemicznych, symbol chemiczny i jego opis – należy je podzielić.

Przykład	Poprawny termin
alternator - starter	alternator starter
autentykacja (uwierzytelnienie)	autentykacja uwierzytelnienie
aluminidki żelaza (na bazie struktury B2)	aluminidki żelaza struktura B2
projekt ULCOS (ultra niska zawartość CO2 w produkcji stali)	projekt ULCOS produkcja stali zawartość CO2
stabilizacja/ solidyfikacja	stabilizacja solidyfikacja
Al/laminat epoksydowo-węglowy	Al laminat epoksydowo-węglowy

4) Dzielenie słów kluczowych zawierających: termin i jego synonim, termin i dopowiedzenie, uszczegółowienie lub uogólnienie w różnych językach

Słowo kluczowe, które zawiera termin polski i akronim angielski dzielimy. Jeżeli w artykule są dostępne informacje dotyczące akronimu rozwiązujemy go i umieszczamy terminy w prawidłowych słownikach.

Przykład	Terminy poprawne (w jęz. polskim)	Terminy poprawne (w jęz. angielskim)
polichlorek winylu (PVC)	polichlorek winylu PCW	polyvinyl chloride PVC

ultradźwiękowa metoda TOFD Time-of-Flight Diffraction	metoda ultradźwiękowa TOFD	time-of-flight-diffraction
--	----------------------------	----------------------------

Jeśli nie mamy dostępu do odpowiednich informacji poprzestajemy na przeniesieniu akronimów/terminów do właściwych słowników.

5) Zamiana haseł tematycznych na słowa kluczowe

Autorzy słów kluczowych często mylą je z hasłami przedmiotowymi. Takie słowa należy obowiązkowo poprawiać, przekształcając je lub dzieląc, np.:

Przykład	Poprawny termin
drewno - wytrzymałość	wytrzymałość drewna drewno
Wojsko - Stany Zjednoczone	wojsko Stany Zjednoczone
agregaty skraplające - działanie	agregaty skraplające